

Comunicació als grups d'interès sobre el compromís 2016-2017 de Respon.cat envers els Principis del Pacte Mundial de Nacions Unides

L'associació Respon.cat, iniciativa per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya, va posar-se en marxa al 2014 i es va constituir amb personalitat jurídica pròpia al 2015 amb la finalitat d'esdevenir l'organisme empresarial de referència en RSE a Catalunya.

El 2016 va formalitzar el suport al Pacte Mundial de Nacions Unides. En tant que organització no lucrativa, Respon.cat ha de fer públic un informe de compromís almenys cada dos anys. Amb aquesta comunicació de compromís, Respon.cat vol evidenciar el seu suport al Pacte Mundial i als Objectius de Desenvolupament Sostenible, totes dues iniciatives de Nacions Unides i que determinen les nostres prioritats i orientació.

El respecte als drets humans i la dignitat de les persones, la sostenibilitat del Planeta, i un marc empresarial que fomenti unes relacions justes i creadores de valor tant econòmic com social, són l'aspiració de qualsevol organització compromesa amb la responsabilitat social. Respon.cat no solament aplica aquests principis, sinó que té per finalitat promoure'ls entre el teixit empresarial català.

En aquest document exposem el nostre compromís com a associació, mostrem les nostres polítiques i detallem algunes de les accions significatives portades a terme en els darrers dos exercicis, atès que és el primer informe, amb una mirada llarga sobre la nostra organització, com a inici d'un camí que desitgem que pugui anar a més en coherència interna i en impacte cap a la societat.

Finalment, Respon.cat és una associació oberta i receptiva: oberta a totes les empreses i organitzacions que tinguin interès per aprofundir en l'RSE i compartir les seves pràctiques en el marc d'una xarxa d'empreses; i receptiva en el sentit d'estar oberts a escoltar les vostres propostes que ens permetin esmenar, millorar i progressar en el repte d'un món millor a través de l'acció de les empreses.

Josep Santacreu i Bonjoch

President de Respon.cat

Conseller delegat de DKV Assegurances

Principis del Pacte Mundial de Nacions Unides

L'any 1999, Nacions Unides va crear el Pacte Mundial -Global Compact en anglès-, una iniciativa internacional proposada pel secretari general Kofi Annan amb la finalitat de fomentar la ciutadania corporativa. Avui, amb més 12.000 entitats signants en més de 145 països, és la iniciativa voluntària de responsabilitat social empresarial en el món.

El **Pacte Mundial de les Nacions Unides** demana a les empreses firmants que donin suport i promoguin dins de la seva esfera d'influència un conjunt de valors fonamentals en les àrees de drets humans, normes laborals, medi ambient i lluita contra la corrupció:

Drets humans

1. Les empreses han de donar suport i respectar la protecció dels drets humans fonamentals, reconeguts internacionalment, dins del seu àmbit d'influència.
2. Les empreses han d'assegurar-se que no són còmplices en la vulneració dels drets humans.

Normes laborals

3. Les empreses han de donar suport a la llibertat d'associació i al reconeixement efectiu del dret a la negociació col·lectiva.
4. Les empreses han de donar suport a l'eliminació de qualsevol forma de treball forçós o realitzat sota coacció.
5. Les empreses han de donar suport a l'eradicació del treball infantil.
6. Les empreses han de donar suport a l'abolició de les pràctiques discriminatòries en la contractació i l'ocupació.

Medi ambient

7. Les empreses han de mantenir un enfocament preventiu que afavoreixi el medi ambient.
8. Les empreses han de fomentar les iniciatives que promouen una responsabilitat ambiental més gran.
9. Les empreses han d'afavorir el desenvolupament i la difusió de tecnologies respectuoses amb el medi ambient.

Lluita contra la corrupció

10. Les empreses han de treballar contra totes les formes de corrupció, incloent-hi l'extorsió i el suborn.

Polítiques de Respon.cat

Respon.cat ha portat a terme accions alineades amb els Principis del Pacte Mundial de Nacions Unides, tant en la gestió corporativa com de foment entre les empreses relacionades. Les polítiques i accions que es mostren fan referència al període

1. Foment del lideratge ètic dins les empreses

Què pretenem	A què donem resposta
Pretén fer evolucionar la Cultura Empresarial a Catalunya integrant noves inquietuds socials, promovent un creixement intel·ligent, sostenible i integrador .	Les empreses que gestionen l'RSE o que s'hi incorporen necessiten un espai d'intercanvi directiu on poder compartir el sentit empresarial del <i>business case</i> , enfortir el sentit de lideratge, ajudar a construir l'estratègia corporativa i territorial de l'RSE.

Tres exemples de pràctiques portades a terme:

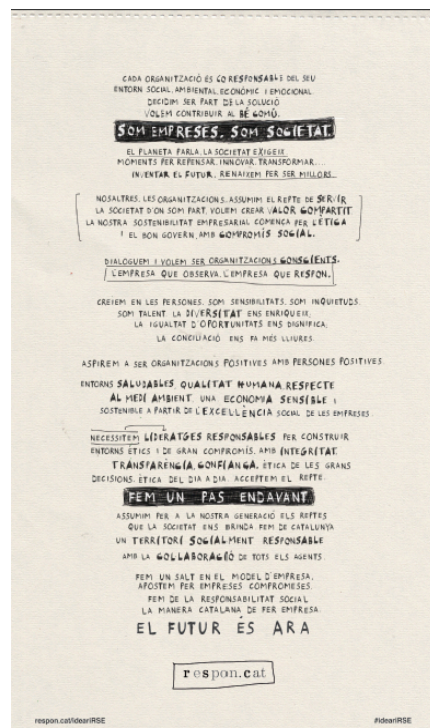
Trobada de primers executius/ves d'empreses membres per abordar el lideratge ètic a partir de la intervenció de líders empresarials com [Sergi Ferrer-Salat](#) (2017), president del Grup Ferrer. [Resultat: 50 participants]

Diffusió de l'[Ideari Respon.cat de la Responsabilitat Social](#), elaborat al 2015 de manera col·laborativa per part de les empreses membres de l'associació. El pòster recull els valors propis de l'RSE a partir d'un redactat que pretén ser inspirador, i que fa referència tant a temes del medi ambient, les persones, el bon govern, o la relació amb la comunitat.

[Fòrum directiu sobre la responsabilitat fiscal](#) (2014) a càrrec de Joan Iglesias, contingut que impacte directament sobre el principi 10 del Pacte Mundial, i que ha seguit sent un element

fonamental en la consideració de l'RSE per part de Respon.cat

2. Capacitació i desenvolupament

Què pretenem	A què donem resposta
Pretén posar el focus en el desenvolupament tècnic de coneixement i metodologia d'RSE, i desenvolupar el model estratègic per a una aplicació integral a l'empresa.	Les empreses necessiten accedir a un espai de capacitació i coneixement proper i orientat a construir un model de gestió de l'RSE.

Tres exemples de pràctiques portades a terme:

El 2014 Respon.cat va posar en marxa el programa **Focus de l'RSE a Catalunya** amb l'objectiu de facilitar que les empreses que gestionen l'RSE i operen a Catalunya puguin tenir una informació sobre quines són les matèries que per al "*grup d'interès comunitat*" són d'interès i generen inquietud. Aquest procés es va fer mitjançant un consens entre diferents agents i permet disposar d'una agenda local que posteriorment es va alinear amb l'agenda global representada pels ODS. Entre els Focus hi ha algunes matèries que impacten de manera precisa envers el Pacte Mundial, molt especialment el foment de l'Economia circular i el Compromís amb el territori (principis ambientals), i l'Ètica de les organitzacions (principi de lluita contra la corrupció).

Compromís amb el territori

- Smart region: mobilitat, eficiència...
- Preservació del territori: patrimoni natural i biodiversitat
- Adaptació al canvi climàtic

Economia circular

- Eficiència dels recursos: energia, aigua i materials
- Recursos alternatius, residus com a recurs i simbiosi industrial
- Mitigació del canvi climàtic

Ètica de les organitzacions

- Competitivitat responsable
- Fiscalitat responsable
- Transparència

Respon.cat es fa seva l'Agenda 2030 de Nacions Unides i els 17 **Objectius de Desenvolupament Sostenible**, i en tant que organisme empresarial de referència en RSE a Catalunya colidra el foment dels ODS entre el teixit empresarial.

Respon.cat disposa de diversos **grups de treball** que permeten abordar temes materials i compartir bones pràctiques: Empresa saludable; Transparència; Territori Socialment Responsable; Transmetre l'RSE a la clientela; Voluntariat. Alguns tenen una relació directa amb els Principis del Pacte Mundial: Economia circular; Envelliment i RSE. A més, també es fan reunions amb directors funcionals d'altres àrees, com ara Persones o Gestió ambiental. Tots aquests espais de trobada faciliten la sensibilització i el disseny d'accions directament relacionades amb els Principis del Pacte Mundial.

3. Foment de l'RSE

Què pretenem	A què donem resposta
Pretén promoure l'RSE entre el conjunt del teixit empresarial, incloses les pimes i els diversos sectors i territoris.	Moltes més empreses grans, mitjanes o petites podrien incorporar-se al compromís en la gestió de l'RSE , si se'ls facilita la comprensió, el marc adequat, i el reconeixement.

Tres exemples de pràctiques portades a terme:

[Foment dels Principis del Pacte Mundial](#) per mitjà del web i les xarxes socials (2016). Respon.cat ha fet la traducció al català dels Principis, i ha estat l'única organisme de foment de l'RSE que ho ha fet. Aquest fet facilita que cada empresa no hagi de fer la seva pròpia traducció, cosa havia donat lloc a diverses versions. [Resultat: versió unificada en llengua catalana]

Anualment es convoquen els [Premis Respon.cat](#), amb diferents modalitats. Entre aquestes, dos reconeixements impacten directament envers principis del Pacte Mundial: al Programa empresarial ambiental de col·laboració (des del 2015) i a la Gestió de la diversitat d'origen (des del 2016). Com a resultat dels Premis, no solament es reconeixen empreses sinó que es divulguen i analitzen bones pràctiques mitjançant l'elaboració de vídeos, descripció dels casos i jornades de transferència. [Resultat: 7 empreses reconegudes cada any]

**Un Pla d'acció d'RSE
a mida en 5 sessions**

Respon.cat porta a terme anualment des del 2015 una edició del programa RSE.Pime, en el qual entre 15 i 20 empreses petites i mitjanes aprenen a gestionar l'RSE. La iniciativa del Pacte Mundial hi és divulgada i moltes de les accions que s'hi porten a terme tenen relació directa amb Principis concrets. Com a resultat del programa, no solament es capaciten empreses sinó que es divulguen bones pràctiques mitjançant la descripció dels casos. [Resultat: 16 empreses reconegudes al 2016, 19 empreses reconegudes al 2017; 19 empreses participants al 2017]

4. RSE i Territori

Què pretenem	A què donem resposta
Pretén donar resposta a reptes des d'una òptica de desenvolupament de Territoris Socialment Responsables.	La societat espera de les empreses una capacitat de donar resposta als reptes per mitjà de la innovació social, la creació de sinergies, les apostes per articular en els territoris respostes locals i guanyar un futur més sostenible.

Tres exemples de pràctiques portades a terme:

Respon.cat promou els territoris socialment responsables com una manera d'articular l'RS de tots els agents. El 2017 va organitzar el **Seminari TSR+10**, en el qual durant tot un dia, [cent persones](#) es van reunir en un esdeveniment singular amb la voluntat de relançar la responsabilitat d'empreses i organitzacions i projectar-la als territoris. Grans empreses, microempreses, ONGs o universitats, entre d'altres han apostat per construir en positiu i usar la seva pròpia responsabilitat social per contribuir a fer una societat millor. [Resultat: 100 participants per grups de 20 tipologies diferents; elaboració del Manifest]

El **Manifest de Vilanova i la Geltrú per uns TSR (2017)** permet aglutinar els compromisos dels diferents agents. Després d'anys que algunes organitzacions s'esforcen per desenvolupar la seva responsabilitat social, ara es fa un pas endavant i es pretén que aquests compromisos corporatius també ajudin a abordar els reptes del territori. Al seminari s'ha demanat contribuir a fer pobles, barris i comarques responsables i en el Manifest que s'ha aprovat també es comprometen a treballar per fer de Catalunya un país socialment responsable. [Resultat: document de referència disponible per a territoris diversos interessats en TSR]

El programa **Focus de l'RSE a Catalunya** (iniciat el 2014) facilita la territorialització de l'RSE, de manera que una empresa pugui comprendre millor que s'espera d'ella des de la perspectiva local. [Resultat: gran ajuda per a empreses que tenen la voluntat de fer-se seves les iniciatives internacionals com el PM o els ODS però perceben que alguns objectius poden quedar lluny de la seva activitat, especialment en el cas de pimes que operen localment]

5. *Polítiques internes*

Algunes de les polítiques internes de Respon.cat tenen un impacte en la qualitat laboral, la cohesió social, el respecte ambiental i l'ètica empresarial.

Política de reforma horària. Internament i en els esdeveniments públics.

Respon.cat expressa el seu compromís en la flexibilitat laboral i la conciliació entre la vida laboral i personal, alhora que fa un pas més i mostra el seu [compromís amb la Reforma horària](#) (2017), entenent que és una iniciativa que forma part de la gestió d'un territori socialment responsable i que ha d'implicar totes les parts.

Establim un compromís clar en el sentit de promoure uns horaris més racionals i adaptats a la Reforma horària des de tots els espais on tinguem capacitat d'incidència.

- Respon.cat facilita i aplica una gran flexibilitat horària i es basa en una cultura del rendiment i la productivitat. Aquesta flexibilitat pretén facilitar una millor conciliació de la vida laboral i familiar. A més, es facilita el teletreball.
- Respon.cat promou uns horaris racionals i dona suport a la Reforma horària, per la qual cosa els impulsa allà on es té capacitat d'influència i internament es procura avançar en aquest sentit, com ara fomentant el dinar a les 13h habitualment o no més tard de les 14h. En el cas de l'RSE.Pime es dina de 13 a 14h per fer possible acabar a les 16,30. [Resultat: no acabar els actes de tarda més enllà de les 19h, convocar actes de tarda a partir de les 14h]

Política de gènere. Respectar l'equilibri.

Respon.cat mostra el seu compromís amb l'equilibri de gènere, fomentant i incentivant en la mesura de les possibilitats.

- **Esdeveniments:** es porta a terme una política d'equilibri, si bé en molts casos depèn dels representants de les organitzacions. [Resultat: el cas més evident de gestió induïda va ser en el Seminari TSR+10, on es van poder aplicar criteris damunt els representants i va haver-hi més d'un 40% de dones; o les dues edicions de participació al BizBarcelona on es van enregistrar xerrades de 6 líders empresarials, meitat homes i meitat dones]
- **Òrgan de govern:** actualment 30% de presència femenina a la Junta, si bé es procura incentivar. En l'equip de gestió, és d'un 75%.

Política de gestió ambiental. Minimitzar la mobilitat i els consumibles.

El primer compromís ja és el fet de no disposar d'oficines corporatives. Mentre que la seu formal és a la Cambra de Comerç, es disposa d'un espai de treball compartit per a una persona de l'equip, mentre que les altres tres funcionen com a col·laboradores professionals, amb el màxim de teletreball i orientació a resultats.

Iniciativa empresarial per al desenvolupament
de la responsabilitat social a Catalunya

- **Mobilitat:** Respon.cat manifesta la seva opció preferent pel transport públic i per una mobilitat sostenible, així com pel teletreball. [Resultat: en el cas de la persona que viu més lluny de Barcelona, pot fer 2 dies la setmana de teletreball]
- **Consums d'oficina:** Respon.cat fa un ús molt residual de materials consumibles: paper, tinta, carpetes... intentant imprimir solament quan és imprescindible. No es disposa d'impressora pròpia, de manera que així sols es porten a imprimir els elements necessaris. [Resultat: zero correu postal enviat, excepte pòsters; zero tinta impressora comprada]
- **Esdeveniments:** Respon.cat té en compte criteris ambientals a l'hora d'organitzar els esdeveniments.

Política de compromís amb la comunitat. Màxima col·laboració amb l'entorn.

- **Desenvolupament comunitari:** Respon.cat col·labora i aporta el seu coneixement a organitzacions de territori. El treball per un Territori Socialment Responsable s'inscriu en aquest compromís.
- **Xarxes:** Respon.cat implicada en xarxes i en cooperació amb altres organitzacions del teixit social i econòmic local i sectorial. L'exemple més clar és el Consell social de Respon.cat.
- **Llengua:** Respon.cat té present la gestió lingüística en el marc de la seva responsabilitat social i de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible número 11 fent que la llengua normal de gestió i comunicació sigui la catalana. [Resultat: s'evidencia aquesta matèria dins la gestió de l'RSE a partir de la presència dins els Focus de l'RSE]
- **Compres.** Política basada en el compromís social. Per als encàrrecs d'impressions, manipulats i càterings, sempre que l'encàrrec depèn de Respon.cat i que la proposta és competitiva, es procura prioritzar els proveïdors socials (entitats que donen feina a col·lectius amb dificultats).

Política de transparència.

- **Portal de la transparència** al web, creat al 2017, amb la informació més rellevant de l'organització.
- **Compres.** Les contractacions més rellevants que cal fer cada any es publiquen al portal de transparència i s'assegura que es disposa almenys de tres pressupostos. Afecta sobretot la contractació audiovisual i informàtica. [Resultat: a partir del 2017 s'hi han públiques les previsions de contractació de serveis audiovisuals, nou web i també l'oferta de contractació laboral que es va fer el 2017]

Iniciativa empresarial per al desenvolupament
de la responsabilitat social a Catalunya

6. Alguns reptes per als propers mesos

Respon.cat es planteja alguns objectius de millora en la gestió de la seva responsabilitat social, que li han de permetre atendre millor les matèries més rellevants i satisfer permanentment i amb major determinació els Principis del Pacte Mundial.

- Aprovació del Codi ètic de Respon.cat
- Actualització i renovació del consens sobre els Focus de l'RSE a Catalunya, l'agenda local de l'RSE.
- Observatori del Desenvolupament Sostenible de Respon.cat.
- Divulgar els Principis del Pacte Mundial entre les empreses membres.